

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgu
Inului Nr. 30.
Raportul național nu se primește.
Manuscritele nu se restituie.
Biroul de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgu
Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena
R. Koss, Haasenstein & Topler (Otto
Koss), H. Schalk, Alois Herold, M.
Duker, A. Oppelt, J. Dunneberg; în
Budapesta: A. F. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dunke; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 18 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în 12-careci
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-zi de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fl., pe trei luni 10 fr.
N-zi de Duminică 3 franci.
Se pronunță în toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgu Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 190.

Brașov, Sâmbătă, 28 August (9 Septembrie)

1893.

Manifestațiuni și contra-manifestațiuni.

Brașov, 27 August v.

Pe când stăpânitorii noștri se
sfârșesc, ce legi nouă se mai aducă
în viitoră sesiune dietală, pentru-ca
se împiedecă și mai mult decât
până acuma dezvoltarea națională a
popoarelor nemaghiare, pe atunci se
petrecă în lumea mare, între nați-
unile puternice ale Europei, eveni-
mente cari reamintescă din nou cât
de încordate sunt relațiunile dintre
puterile mari și cât de subredă
este temeliala, pe care se rașimă pa-
cea europeană.

Liniștea ce a domnit de un
timp încôce în înaltele sfere diplo-
matice este deodată întreruptă de
nise nouă demonstrațiuni ale forțe-
lor militare pe uscat și pe apă,
demonstrațiuni, cari aruncă un
reflex forte îngrijitor asupra situa-
țiunei.

Împăratul Germaniei, Wilhelm
II, neobosit în nisuița sa de-a ma-
nifesta pretutinden și la toate oca-
siunile, cât de mari și puternice
sunt forțele armate de cari dispune
împăria sa, a aflat de bine se ia
parte în personă la manevrele din
Alsația și Lotharingia. Spre a da
o importanță militară și mai mare
visitei în provinciile cucerite dela
Francia, împăratul german a in-
vitat la manevre și pe moștenito-
rul tronului Italiei, principele de
Neapole, care n'a întârziat a urma
acestei invitații.

Dacă deja faptul, că împăra-
tul Wilhelm s'a decis a conduce
înșiși exercițiile militare, ce aveau
să desfășure puterea oștirea germane
în provinciile cucerite, de-alungul
granițelor franceze, a produs între
Francezi o rea impresiune, fiind con-
siderat acest pas ca un fel de
demonstrație războinică, atunci pre-
sența principelui de coroană italiană
a produs chiar o mare neliniște
și turburare în Francia și a deschis
din nou ranele ce le-au fost cau-
sat raporturilor franco-italiane
alăturarea Italiei la tripla alianță.

Pressa franceză mai impută
principelui moștenitor al Italiei
și lipsă de tact și nerecunoștință
față cu națiunea, căreia Italia are
să-i mulțămescă în mare parte libe-
rarea și unitatea ei.

Nu mai puțin iritațiune a pro-
dusă visita principelui moștenitor
italian în cercurile politice ale Ru-
siei. Foile rusești secundază pressea
franceză, criticându și condamnându
pasul principelui de Neapole. „No-
voje Vremja” vede în acest pas o
manifestație directă contra Francei.
Inițiativă lui în Alsația alături cu
împăratul Germaniei trebuie să de-
ștepte — dice — suspițiunile Fran-
cesilor. Ceea ce se petrece la gra-
nița răsăritenă franceză are de scop
a face, ca Francia să și părădă răb-
darea. Acesta însă — dice foia ru-
sescă — nu se va întâmpla. Amoru-
lul propriu național francez n'are
causă de a se irita, căci este în
ajunul visita puternice escadre ru-
sesc și staționarea unei astfel de

escadre în marea Mediterană, ceea
ce le-ar da ocaziune Francesilor de
a răspunde la o manifestare cu altă
manifestare.

Cuvintele țiarului rusesc sunt
menite a deștepta din nou speran-
țele Francesilor într'o viitoare coo-
perațiune războinică cu Rusia și, în
împrejurările de față, ele vor în-
timpina cel mai călduros răsuneț la
Francezi.

E lucru hotărât, că escadra
rusă de sub comanda amiralului
Avelane va merge pe la începutul
lui Octomvrie la Toulon spre a în-
tôrce visita, ce a făcut o escadra
franceză la Kronstadt în 1891. Deja
se fac cele mai mari pregătiri de
primire în Francia. E vorba, că în-
suși președintele Republicei va merge
la Toulon spre a primi escadra ru-
sescă și că statul-major al escadre-
i va visita Parisul, unde se pre-
gătescă festivități strălucite.

„Trebue să mărturisim — scrie
țiarul francez „Le Temps” — că
întemplantarea, că tocmai acum s'a
anunțat acest act de curtoasiă —
dăcă este o întâmplare — a fost
nevoită și că arareori o demon-
strațiune navală va fi făcută la un
timp mai binevenit, spre a com-
pleta și a compensa manevrele mi-
litare și altele.”

Așadără vederile foii franceze
se întelnesc cu acele ale foii ru-
sesc și grandioasele festivități de
primire ce se făcură în Metz împă-
ratului german precum și enun-
ciațiunile lui cu această ocaziune, cari
accentuază în modul cel mai ener-
gic hotărârea Germaniei de-a apăra
cu sabia în mână legătura cu pro-
vinciile cucerite, contribuiesc numai
de-a ațita și mai mult entuziasmul
Francesilor pentru visita flotei ru-
sesc.

Cei drept, împăratul Wil-
helm a dis în răspunsul, ce l'a
dat deputației orașului Metz, că
voința lui firmă este de-a susține
pacea Germaniei și a Europei în-
tregi, dăr cuvintele cu cari și-a în-
cheiat toastul său ținut la prân-
zului festiv dat de autoritățile ci-
vile din Metz, întemplantă o arătare
mai puțin favorabilă din partea pressei.
Astfel „Independența Belgiei” dice,
că împăratul german vorbește în-
tr'un ton, care face a se presu-
pune, că în Berlin se doarece is-
bucnirea de nouă certe între Fran-
cia și Germania.

Împăratul Wilhelm — după
ce relevă că Lotharingia se simte bine
în legătura sa cu imperiul german
— dice adevă în amintitul toast:
„Împăria germană unită vă asigură
pacea. Sunteți Germani și veți ră-
mâne Germani. Dumnezeu și sabia
noastră germană să ne ajute la
acesta!”

Orî care ar fi însă intențiunea
celor din Berlin în raporturile cu
Francia, nu se poate nega, că mani-
festațiune germano-italiană deoparte
și contra-manifestațiune franco-rusescă
de altă parte ne înfățișază în mod
destul de viu și convingător ma-

rele pericoll de războiu, ce ame-
nintă a sgudui din temelial pacea
europeană.

Din Odesa raportază țiarul rusesc
„Novelistul” de acolo, următoarele: Pilele
trecură sosind în portul nostru (Odesa)
brioul român „Mircea”, d-lă Cmtaruzino
din Iași a oferit un banchet în onoarea
oșterilor români, la care au luat parte
mai mulți membri din aristocrația rusescă,
mai mulți țiarști etc. S'au ridicat multe
toaste pentru regele și regina României,
pentru poporul rusesc, pentru d-lă ma-
ior Mănescu, comandantul brioului, pen-
tru ceilalți oșteri din bastimentul flotei
române și în fine directorul dela „Odesky
Novosti” pentru țiaristica română.

Voc asupra procesului în contra „Replicei”.

„Timpul” din București se ocupă
în numărul său mai nou, într'un
articul de fond, de cesiunea tran-
silvană și vorbește în special des-
pre procesul intentat pentru „Re-
plică”. La acest proces, dice, s'au
petrecut lucruri, cari îl sillesc a
eși din rezerva, ce și-a impus și a
răspunde, în scopul de a restabili
adeverul, acuzărilor directe, ce s'au
adresat statului român de pe banca
ministerului public unguresc. Apoi
continuă astfel:

Vom releva mai întâi partea convên-
tării lui Jeszenszky relativă la Liga cul-
turală și la activitatea ei. Toată lumea știe,
că acei cari fac parte din această asocia-
țiune, de altmintelega cu totul privată,
au protestat în neamărate rânduri
contra imputărilor ce li se face, de-a urmări scopuri
iredentiste. În ce privește guvernul nos-
tru, el a păstrat față cu Liga atitudinea
ce era indicată prin Constituțiunea și le-
gile țerei. Rău și fără cale susține dăr
procurorul unguresc, și după densusul „Pester
Lloyd”, că aci la noi este focalul irede-
ntismului românesc, tolerat și încurajat
de statul român. Domnul Jeszenszky
știe bine, că nu este așa, că mișcarea Ro-
mânilor din Ungaria nu are nevoie de nici
un foc estern, de nici o ațitare, căci
cauzele cari o provocă au fost și sunt
interne. Dăr d-sa avea nevoie de a pune
înaintea oobilor juraților stafia ireden-
tismului, pentru a obține o condamnare
de patru ani pentru o broșură politică. Ze-
lul procuror a mai întrebunțat și o altă
sperietore, dăr aceea mai serioasă, vorbiind
de panslavism, atribuind Românilor din
Ungaria simpatii și apucături rusofile și
voind prin acesta să înșineze, că mișca-
rea lor legală și leală înăuntru statului
unguresc purcede dintr'o inițiativă pan-
slavistă. Domnul Jeszenszky uită însă că
Români din Ungaria nu cer altă nimica
decât respectarea legii egalității naționali-
tăților, lege, care există și, cu toate
acestea, rămâne literă moartă. În zădar
voiesc d-sa să dovedescă, că în ziua când
dorința legitimă și perfectă legală a Ro-
mânilor s'ar realiza, acesta ar fi primul
pas spre desmembrarea statului un-
guresc; în zădar acuză el pe acei, cari
revendică pe cale normală nise drepturi
fresci și consfințite prin rescripturi
împărătesc ca pe nise răsvrățitori și
trădători de patriă, cari au ochii
ațintiți în afară. Adevărații dușmani ai
Austro-Ungariei și propovăduitorii
indirecti ai

panslavismului sunt acei cari, în orbirea
lor, nu voiesc să priceapă, că buna în-
țelegere între popoarele monarhiei pe
tărâmul respectărei drepturilor lor,
este pentru statul austro-ungar
singura și cea mai tăinică garanție
de prosperitate și totodată pavăza
cea mai sigură contra expansiunii
panslavismului.

Receșimăndu continuu contra Ro-
mânilor și lovindu-i în bucurile lor
cele mai scumpe, se dă inimiilor din
afară ai monarhiei o armă prime-
jdiasă și se crează orî-cărui guvern
în România o pozițiune din cele
mai penibile față cu dorința lui
de a întreține relațiuni de prietenie
cu imperiul dualist.

Ce să dăcem, de pildă, despre urmă-
toarele rânduri pe cari le găsim în
capul țiarului „Pester Lloyd”

„Da! Focarul iredentiei române este în
Regatul vecin, dincolo de Carpații
noștri. Statul român nu numai că
toleră manoperele revoluționare, cari
se ursecă pe teritoriul său în contra
păcii interne și a integrității patriei
noștre, dăr încă favorizează aceste
manopere prin acordarea legisla-
tivă de ajutoare bănesc Ligei culturale,
care este purtătoarea mișcării ireden-
tiste. Oare o asemenea procedură
poate ea să urmeze? Nu putem să
admitem un singur moment obiectiunea,
că ar lipsi statului român puterea
de a pune o stavilă unei asemenea
mișcări colective. Un stat trebuie
să fie în stare de a împiedeca o
agitațiune, care sapă pacea unui
stat vecin, cu care este în relațiuni
de prietenie, etc.”

Iată numai o mică parte a comen-
tațiilor, cu care „Pester Lloyd” însoțese
reflexiunile lui în privința procesului
din Clușiu și rechizitoriul procurorului
Ieszenszky.

Acest limbaj nedrept și violent
nu se potrivește cătuși de puțin cu
împrejurările. Nu e vorba, el nu ne
va face să schimbăm atitudinea noastră
corectă, nici să eșim din moderațiunea,
pe care ne-am impus-o, dăr ne sillesc
a răspunde lui „Pester Lloyd”, că
iredentismul există numai la popoarele
aspirate și că în loc de a cere Ro-
mâniei neatârnată de a-și călca
libertățile constituționale pentru a
complace șovinștilor unguri, ar face
mai bine să se adreseze amicilor săi,
stătuindu-i de e nu provoacă mișcări,
pe cari nu le pot stăpâni.

Nu mai împăcându dreptele și
moderatele cerințe ale Românilor
din Ungaria, această populațiune,
care a dat atâtea dovești de răbdare
și de lealitate, în loc de a fi un
element de slăbiciune, va deveni
din contră un scut pentru statul
vecin. Numai astfel regatul un-
guresc va dobândi simpatia Ro-
mâniei independente, și dacă în
realitate panslavismul este duș-
manul comun, apoi este o politică
greșită și imprudentă de a înstrăina
cu totul un element numeros și
puternic, cum este neamul românesc,
și de a slăbi său chiar de a des-
ființa prin acesta unul din zăgăzuri-
le cele mai fireci contra pericollului,
care, după cum cred Ungurii
înșiși, ne ar amenința pe toți de o
pătrivă.

„République Française” dela 2
Septembrie publică din pna publicistului
Felix Leseur un articol la loc de
frunte, în care se ocupă cu procesul
„Replicei”. „Am avut drept —
dice „R. Fr.” — alaltăeri, când
am anunțat procesul intentat de
autoritățile maghiare d-lui Aurel

Popovici; noi prevedeamu sigura condamnare, decisă încă de mai înainte. In adevăr judecata s'a adus după debateri foarte scurte, prea de tot scurte din punct de vedere al echității, și ea eclipsă totu arbitriul și odul, ce și-a permis *justitia* (!) ungurescă până în ziua acesta.

De astădată tribunalul și jurații din Clușiu s'au întrecuți pe sine înșiși; ei au condamnat pe d-lu Popovici la patru ani închisoare și 1000 fl. amendă, (înțelegându și spesele. Trad.) ér pe d-lu Romanu, contabilu la imprimaria, unde s'a tipărit *Replica* la unu anu închisoare. Verdictul acesta este monstruos, decât ne aducem aminte de faptele, cari „au motivat” acușatiunea.

E bine să recapitulăm aci originea acestui procesu, care va sta în istoria contimporană a Europei ca și unu exemplu din cele mai triste, de care este capabilă tirania și brutalitatea unui popor doritor de a aservi pe unu altu popor cu orice preț. Judecata dela Clușiu arună bruscu civilizațiunea contimporanului cu cinci-deci de ani înderă și ne arată, că există actualmente la pôlele Carpaților o naționalitate martiră, căreia i-se infligă torturile, ce se auocă în amintire regimul *carcere duro* din Lombardo-Veneția înainte de Solferino și terorea austriacă din Ungaria după Vilagos, rusificarea Poloniei și scioavagiul națiunilor creștine dela Dunărea de jos și din Balcani de sub jugul pașalelor turcesci. Să judecăm însă din următoarele:

Iu Iunie 1892, Românii din Transilvania, aduși la estremu de vexațiunile aci căroru obiecta era în continuu, trimiți la Viena o delegațiune însărcinată de a espune împăratului și regelui durerile naționalității române. In același timp, studenții români din România redigă și adresă Europei unu memorandum, în care ei espun aceste atacuri. Studenții maghiari răspund la acestu memorandum prin o broșură uricioasă violentă, în care faptele se povestesc cu cinismu în favorul cauzei lor și dau o idee absolută falsă despre cestiune.

Acosta fraudă — căci așa se pôte numi — nu ne surprinde din partea unui popor, care a produs nisece mistificatori ca Armin Vambéry, acestu faimos voiajeru în Asia centrală, care în decursu de câțiva ani a înșelat lumea geografică cu descrierile sale fantastice despre Samarkand, despre care elu afirma, că l'a vizitat și unde în realitate nu și-a pusu piciorul precum au constatat de atunci exploratorii ruși, englesi și francesi ai Turkestanului.

Juimeea universitară română din Ungaria și Transilvania, indignată cu totu dreptul, ripostă la scrierea studenților maghiari prin o broșură intitulată „Cestiunea română în Transilvania și Ungaria” scrisă în 5 limbi: română, italiană, germană, francesă, și englesă; redactarea acestei broșuri a fostu concredută lui Aureliu Popoviciu, care a făcutu o lucrare conșciențioasă, provăcută cu documente oficiale și esacte, mai cu semnă maghiare, dovedind arbitriul și ilegalitatea procedurilor unguresci față cu Transilvania.

Efectul produsu de acesta publicațiune afară de granițele regatului, a fostu considerabil. Cestiunea naționalităților nemaghiare din Ungaria s'a pus definitiv înaintea concertului européu.

Acosta este, ce guvernul din Budapesta n'a pututu pardona lui Popovici. Patriotul român a denunțat cu curagiu, publice campania de maghiarisare cu orice preț, deschisă în Transilvania și a luat josu masca; elu trebuia să pörte greutățile rancunelor și a mâniei maghiare. Pentru aceea i s'a intentat lui unu procesu de înaltă trădare, fiind că a scrisu *Replica* ca răspunsu la studenții maghiari. Acosta a fostu originea procesului din Clușiu

A prizoni pe unu omu pentru-că a redactat o pagină de istorie, pentru-că a citat pe publicistii principali din Budapesta a reunitu documente administrative și a adus lucrări sale cartă etnografică a Austro-Ungariei, făcută de germanul Kiepert, toate acestea constituie deja o inichitate însemnată, dér ce să dicem de modul cum

a fostu condus însuși procesul? Intervallurile legale între citare și judecată n'au fostu observate, d-lu Popovici escortat dela Predeal cu 2 gendarmi, ca și unu făcătoru de rele, toți jurații maghiari, va să ducă judecatori și partidă în același timp, dintre 6 apărători numai doi Mudron și Petrovici au fost tolerați de procuror și când ceilalți protestăză contra violațiunei acesteia, a dreptului de apărare, ei sunt alungați din sala juriului, amănarea reclamată de apărare, cu scopu, ca intervalul de 14 zile între citațiune și pertractare să fiă completă, refusată, cererea studenților români dela toate universitățile austriace de a fi solidarizați cu d-lu Popoviciu și judecați împreună cu elu, respinsă, — condamnățiunea în fine înfricoșată din punct de vedere juridicu și umanitar! Să reflectăm numai puțin asupra acestora și se va vede, că ore prea departe am mersu noi alături. când am vorbitu despre „comedii judiciare” unguresci.

Românii de dincoace și de dincolo de Carpați sunt surescizați în modu extremu de acestă injustiție strigătoare. Și au cauză de ce; în totă afacerea acesta este o provocațiune, încatu nu se pôte admira în de ajunsu o astfel de pacientă, pe care în circumstări identice n'o avea nici unu Kossuth, nici unu Klapka sêu Görgey și nici unu Deak. Din adăncul inimii trimitemu condamnățiore dela Clușiu și naționalității române, pe care ei o reprezintă, omagiulu sincerei noastre simpatii. Ora condamnărei lor grăbesce ora eliberării rasei lor. Emoțiunea cauzată prin surfințele lui Silvio Pellico n'a făcutu ea mai multu pentru eliberarea Italiei de Nordu, decâtu ori ce polemice? D-nii Popovici și Romanu se se mângăie deci de relele, ce-i așteptă, ducându, că acestu nouu capitulu de *Transylvanian Atrocities*, scrisu de juriulu din Clușiu, servece mai multu Transilvaniei, decâtu „*Replica*” patriotică, publicată de ei. Tirania ungurescă de acuma înainte e vestejita de Europa liberală.

CRONICA POLITICA.

— 27 Augustu.

Diarul opoziționalu „Budapester Tagblatt” descrie situațiunea actuală a Ungariei în colorile cele mai posomorite. Intre altele dice, că Ungaria nici odată n'a fostu guvernată cu mai puțină pricepere ca acum. Au trecut cu vederă mișcarea naționalităților și pe lângă aceea au deslășuitu patimile certelor confesionale. Guvernulu nu scie ce se face în fața colerei din țără, elu ascunde și denaturăză starea adevărată a lucrurilor. Ministeriulu, care atât de repede și-a perdatu încrederea națiunei, nu mai posedă favorul monarchului, ceea ce se dovedesc prin nesancționarea proiectului pentru căsătoria civilă. Și „Neues P. Journal” dice, că campania de tōmnă a politice interne în Ungaria nu va fi tocmăi plăcută și pacinică. Dispozițiunea veselă din primele luni ale ministeriului Wekerle, a făcutu locu acum unei închinări pronunțate spre pessimismu.

Din Petersburgu se telegrafiază, că foile rusesci amice Francesilor continuă atacurile contra triplei alianțe și mai alesu contra Italiei. Ele dice, că după visita escadrei rusesci la Toulon tripla alianță va pute sci, că sörtea Europei nu atărna dela ea. Prezența moștenitorului italianu la manevrele din Elsația-Lotharingia are unu caracter demonstrativ și provocator și este totodată o vătămare a Francei, fiindcă manevrele și Elsația nu pötü să servescă ca prileju, ca monarchii, cari stau în raporturi prietinesci cu împăratul germanu să se întâlnească cu acesta acolo.

„Reichsanzeiger” publică textulu toas-tului, ce împăratul Wilhelm l'a pronunțat la prânzulu de gală dela 2 Septembrie la Colenz. Impăratul s'a exprimat astfel: „Regele Italiei a avut grațioasă atențiune să trimetă pe fiulu sêu, prințul regalu, pentru ca să petrecă câtva timp între noi; exprimându-i viua mea bucurie și mulțumirile mele sincere, béa în sănătatea regelui Italiei, a prințului regalu și a armatei ita-

liene aliata”. — Prințul de Neapole a răspuns în italianesce: „Mulțumesc foarte multu Maiestății Sale pentru dovedile de amiciție și pentru expresiunile bine-voitoare, ce întrebunțază față cu mine. Béa în sănătatea împăratului, a împărătesei, a familiei imperiale și armatei germane.” Impăratul a pronunțat apoi unu discursu la adresa generalilor.

SCIRILE ȚILEI.

— 27 Augustu.

Monarchulu în Galifiția. — Din *Krakovice* se telegrafiază următoarele cu data de 6 Septembrie: La cerce, ce s'a ținutu aci, regele a vorbitu exclusiv în limba maghiară cu Ungarii și a datu expresiune bucuriei, că pôte lua parte la manevrele din Ungaria și că pôte să participe și împăratul Wilhelm.

—x—

„Directorul seminariulu mituitu cu banii valahii”. Sub acestu titlu se ventilă în presa ungurescă o nouă năsdravăniă, ală căreia scopu nu ne este greu de a-l găci. Vorba e de părintele Augustinu *Hamsea*, directorul seminariului român din Aradu, pe care-lu acuză pe de-o parte cu aceea, că nu dă eleviloru testimonii în limba maghiară (!), ér pe de altă parte lu acuză, că într'o cestiune de litigiu, ce s'a ivitu între Sârbii și Românii din Sânmiclașulu mare, părintele *Hamsea* ar fi primitu mită, în scopulu de-a sprijini cauza *Românilor* (sic!). In fața acestei insulte, părintele *Hamsea*, într'o telegramă adresată diarului „*Egyetértés*”, declară, că în polemii diaristice nu va intra, dér în contra născocitoriloru acestei sciri a poruitu cercetare judecătorească.

—x—

Din comuna Glodü, de lângă Gherla, li-se depeșază foiloru unguresci, că în urma măsuriloru restrictive luate din cauza colerei, țărani români de-acolo ar fi foarte irritati. Ei ar fi hotărîtu, să prapădescă pe mediculu, despre care credü, că ar umbla să invenizeze poporul. Din greșelă însă, ei ar fi confundatü persōna medicului cu comerciantulu *Betegh János* din Glodü, pe care l'ar fi atacatü, bătutü și jăfuitü, așa că acesta de spaimă a și nebunitü. — Sigurü, și aici avemü de a face cu o scire tendențioasă, iscată de contrariu nostru cu scopu de a calumnia poporul român. Fiă-le de bine!

—x—

Unguresce — cu sila. „*Magyar Hir-lap*” scrie următoarele: „Cassarul institutului de creditu din Tiszoloz, *Emericu Manicza*, e vestitü de sentimentele sale „pan-slaviste”. Nu de multu într'o afacere oficială, ce o avea la solgăbiru, n'a voitü să vorbescă unguresce. pentru care crimă (!) solgăbirulu l'a judecatu la o amendă de 100 fl.”

—x—

Osinditü. Fōia ungurescă „*Tiszavidék*”, ce apare în Ciongradu, a publicatü trei articuli politici, fără să fi depusü cautiunea prescriă pentru diarele politice. Fiindü pentru acesta trasă la răspundere, judecătoria de presă a condamnatü pe editorulu ei, *Szilber János*, la trei luni închisoare și câte 30 fl. amendă pentru fiă-care articulu. Condamnatulu a insiuatü recursu.

—x—

Inscrierile la școlele române din Brașovü se vorü face în 1 (13) Septembrie și zilele următoare. Va să dică scirea dată de „*Pester Lloyd*”, că din cauza colerei ministrul de instrucțiune ar fi opritu începerea prelegeriloru pe întregu teritoriulu țerei, nu este adevărată.

—x—

Noua constituțiă a Belgiei. O telegramă din Ostende aduce scirea, că regele a sancționatü noua constituțiă a Belgiei, care intră în vigore imediatu.

—x—

In seminariulu centralü din Pesta nu se vorü începe prelegerile la 12 Septembrie, cum era hotaritu, ci din cauza colerei acestu terminu s'a amăntü pe zilele dintre 20—30 Sept. La timpulü sêu se va anunța

pe calea pressei, șiua când clericii vorü avé să între în seminaru.

—x—

† *Ierome Napoleon Bonaparte*, unu nepotü alu marelui împăratu Napoleon I, a muritü în Massachuset (America).

—x—

1 *Unu mijlocu de casă ieftinü*. Pentru regularea și conservarea unei misturi bune se recomandă cunoscutele prafuri *Seidlitz* ale lui Moll. Cutii originale 1 fl. bucata. Se pôte căpăta zilnicu pri postă de către farmacistulu A. Moll, liferentulu curții din Viena Tuschlauben 9. In farmaciile din provincia să se cêră preparatul lui Moll provăcutu cu marca de contravențiă.

Vorbirea de acușatiune a procurorului Jeszenszky.

(Urmare.)

Să mergemü însă mai departe! Unul dintre gravaminele cele mai mari este instrucțiunea. In adevăr, e demnă de compătimitü icōna, pe care o zugrăvesce tipăritura răspândită de acușati, despre pedecile puse de „tirania” maghiară în calea civilizațiunei naționalității române, etată de înșetată după cultură: dér eu sunt în poziția de a consola pe compătimitorii, căci toate afirmările acestea sunt neadeveruri alese.

Spre demonstrarea acestora va fi mai cu scopu de a puue față în față numărul școlorü populare române din Ungaria cu numărul școlorü populare din regatul românü.

După cartea acesta, populațiunea română de 5 milioane a acelei Românii, care atât sacrifică pentru cultura poporloru sale, la 1891 avea 2.970 de școle populare. Eu n'am la dispozițiă date despre școlele populare române din Ungaria, decâtu dela 1890, adeca de mai înainte. Și ce dovedescă acestea? aceea, că cele 2½ milioane de Români din Ungaria aveau deja la 1890 3.700 de școle populare cu limba de propunere română. — Așadără România cu 5 milioane de locuitorii avea la 1891: 2.970, ér populațiunea română din Ungaria, care e tocmăi pe jumătate atăta, avea la 1890, 3.700 de școle populare cu limba esolusivă română. Diferența așadără este în favorul Ungariei, care atât de tiranicu asupresce cultura poporului românü, față cu România cea culturală, unde datorința cea mai naturală a statului este, de a promova cultura populară, în limba poporului, după dreptatea aritmetică tocmăi 150%. Și cine ar nega, că partea cea mare a școlorü populare române n'ar fi din timpulü restituirii constituțiunei maghiare, ci de mai înainte, n'ar spune adevărul, căci 75% din cele 3.700 de școle populare, adeca 3/4 părți, s'au ridicatü dela 1867 încōce. Eta câtă este de tristă icōna instrucțiunei populare române în Ungaria, la ce mai adaugü, că statul maghiarü ajutoră școlele populare române și cu cărți și cu recuise de instrucțiune. Din contră, de ce tratare împărătesce România pe Maghiarii, cari precum se scie, nu chiar în numărü nelusimnatü locuesou pe teritoriulu ei? De așă tratare, că nu le concede nici o școlă cu limba maghiară și celorlă câteva mii de Maghiari, locuitorii în Brăila, cari au petiționatü după concesiunea înființării unei școli maghiare, li-a răspunsu acuma mai recentu: că Maghiarii din Brăila trăiescu în România, ér cetățenii României n'au necesitate, ca să rămână Maghiari. De aceeași tractare suntü împărășii și câteva sute de mii de Bulgari din Dobrogea, căroru nu li-au concesü ridicarea unei singure școli populare. Cu toate acestea noi suntu aceia, cari împedecămü cu violență cultivarea naționalitățiloru. Mai suntü la noi, afară de cele 3.700 de școle populare, gimnasiu cu limba de propunere română în Brașovü, Bradu, Blășiü, Beiușiü (?), Sibiuü (!?) și Năsăudü. Că statul maghiarü a datü (?) 40.000 de jugere de pământü pentru susținerea școlei din Năsăudü, va să dică pentru scopu culturalu românü și că gimnasiulu din Brașovü i dă (?) unu subsidiu permanentu anual de mai multe mii, suntü lucruri notorii. Toate aceste însă nu suntü de ajunsu advesariloru noștri, ei pretindü dela statul maghiarü, pôte pentru ca să aică unu numărü

rotund — ridicarea momentană a altor 20 de gimnasia române. La universitățile din Budapesta și Clușiu, literatura română are catedre separate. Dăr nici stăta nu e de ajuns, căci ei pretind, ca să aibă în Clușiu o universitate română separată, încomai ca și în Bucuresci, séu Iași.

Acți trebuie să facă amintire, d-lor Jurați, despre cea mai prețioasă piatră de scandală a agitatorilor români, adică despre acela atentat, asupra căruia în România se predau de-ja drame fiorose cu multă amorie, revoltându publicul și storcându lacrimi dela el; înțelegu acela „atentat”, pe care statul maghiar l'a iscodit, după ei, spre maghiarizare cu forța a Românilor prin înființarea de kisdedovuri. Acusațiunea acésta, care ne împuță nouă directă respirea copiilor români, ca să facem din ei leniciori, este una din eserocheriile cele mai mari, din câte s'au inventat spre dovedirea maghiarizării inchipuite, căci ridicarea de kisdedovuri este obligătoare numai în acele comune, unde locuitorii plătesc cel puțin 15,000 fl. dare directă. O astfel de comună nu există în Ardeal, decât una, și și aceea e maghiară!

Statul maghiar prigonesce presa română. Ca prigonirea să aică succes, a lăsat dela tribuualul din Sibiu dreptul de a judeca în procese de presă și fa datu tribunalului din Clușiu, unde jurul condamnă pe făcarea diaristă român. Să vedem cum e cu prigonirea acésta și să aducem un exemplu. „Politik” din Praga, care în comparațiune cu foile noastre românesce atacă într'unu ton de saton și cu mânușă, în decursu de 10 ani a fost confiscat de 370 ori, adică totu a 10 a di. A mai avut afară de aceea în 10 ani 40 procese de presă și în acești 10 ani a fost judecat la 32,000 fl. amende. În Austria însă acésta nu se chiamă prigonire, ci retorsiune obligată a faptelor, cu lovescu în lege. La noi nu în dece, ci în 26 de ani a fost de totu 8 procese de presă de coloritu politic și s'au condamnât 7 inși. Abia la 4 ani vine o condamnare, și noi totu prigonim fără îndurare presa română!

Am luat jurul dela Sibiu. Da, l'am avut, fiindcă în 14 ani, până ce a fost abolit nu numai ca statul maghiar n'a putut să-și câștige satisfacția nici chiar în comunele cele mai flagrante de vătămare de lege, dar aceeași sorte o aveau și cetățenii maghiari, de câte-ori steteau acolo ca acuzatori privați față cu co-cetățenii lor români. De unde urmază: întâi, că ei n'au privit dreptatea, ci totdeauna națiunea séu naționalitatea; a doua, că o astfel de procedură înainte făcărui omu cu miute, ori cu jurul din Clușiu câtă este de nedrept, și condamnă fără escepțiune pe toți diaristii români, răspund, că diaristii Slavici și Mureșianu, cari au unu renume destul de bun înainte acusatilor, au fost achizit într'unu rând. Să mergem însă mai departe! Legislațiunea maghiară a despotizat pe Români de eseroitarea drepturilor constituționale, fiindcă în tenorea legii electorale din 1874, îndreptățirea alegătorilor e împărțită în două categorii; adică poziția de dare uroată extra-ordinară pentru alegătorii din părțile ardeleni, pentru a le îngădu séu mai bine și să le răpi cu dreptul electoral; și din potrivă poziția de dare mai scărîtă, pentru alegătorii de dincolo de Délul Craiului și pentru Maghiarii din părțile ardeleni. Acésta a fost dublu și nedreptă a eseroitării dreptului electoral a născuț apoi acelu efect de răzăr față cu Români din Ardeal, că alegătorii pușini îndreptățiti ia alegerea se rețin dela alegerea de deputați. În Ardeal 2 și 1/2 milioane de Români — e de rezervat, că în Ardeal trăiescu numai 1 milion și 100,000 Români — nici nu se considera, ca fiindu reprezentați în țara țeri, și încă cu atât mai puțin, că din cauza legii electorale nedrepte, ocupă locu nici unu deputat de naționalitate Română.

Pro primo, d lor jurati, vrém să eseroim poziția mai scărîtă de dare, fiindcă ea se va vedé acusi și potențarea

„censului ardelean”, estra-ordinară, care țintese la restringerea în măsură mare a dreptului alegătorilor români. În cerourile de provincie de dincolo de Délul Craiului, de unde iese numărul cel mai mare al alegătorilor, eseroitarea dreptului electoral atărnă dela posedarea a cel puțin unei 1/4 sesiuni urbariale. E lucru notoriu, că Maghiarimea locuesce în masse mai compacte în Alföld și că pământul escelent din Alföld este mai îngreunat cu dare. După datele statistice pe 1/4 sesiune cade o contribuția de 25—40 fl. Legislațiunea maghiară așa dără dă dreptu de alegere cetățenilor séi maghiari numai pe lângă o contribuția de 25—40 fl. Acésta într'adeveru e o sumă forte urcată.

Să ne uităm acum la părțile ardeleni. În Ardeal preste totu n'au fost regulat și hotărîte, prin regulamente, sesiunile urbariale. În urma acésta aici nici nu se pôte lua ca punctu de mănecare 1/4 sesiune urbarială, cum s'a întâmplat dincolo de Délul Craiului. Așa dără diversitatea condițiilor eseroitării dreptului electoral se cuprinde nu în cause tendențios atribuite legislațiunei maghiare, ci esclusiv numai în opozițiunea mare a raporturilor de proprietate. Din cauza acésta aici în provincie, de unde se recrutază majoritatea alegătorilor și unde cu deosebire locuescu Români, după unu venit de 84 fl. este a se plăti 10%, adică 8 fl 40 cr. — și astfel legislațiunea maghiară a stabilitu cu multu mai josu acea măsură minimă, care dă dreptu electoral — în România d. e. censul este de 30 Lei — și care trebuie să se plătescă fiă de Români, fiă de Maghiari, séu de ori care cetățenu. Spune unu simplu neadeveru acela, care susține contrariul, căci legislațiunea maghiară dă dreptu electoralu deo-potrivă Românilor, Maghiarilor, séu ori căru cetățenu.

Aserțiunea, că alegătorii români ar fi reținuți dela eseroitarea dreptului lor electoralu din cauza censului prezentat cu rea credință și falsitate, este neadeverată, fiindcă ei își pot eseroita drepturile de alegător, cum ni-lu eseroitam noi. Și astfel a vesti în lumea largă, că 2 1/2 milioane de Români nu se pot considera ca făcându parte în legislațiunea țării din cauza legii nedrepte electorale, formeză una dintre aserțiunile cele mai nerușinate cuprinse în broșura răspândită de acusați.

(Va urma).

Asociațiunea transilvană. Adunarea generală a despărțământ. XXIV (M.-Oșorheiu.)

Săbadă, Augustu 1893.

Nededați noi, Români, a avé d-le, de sərbători p'aici prin giurul capitalei sescuescu — de multu acum obișnuți cu aerul șovinisticu deprimătoru, ce ne inconjură,—ne prinde chiar mirare, când vedem manifestându-se cu tărie și pe aceste locuri o viață românescă.

Adunările „Asociațiunei transilvane” aprupe singurele ce ne întrunescu și încăldescu pe toți de-opotrivă, singurele ce ne mângăie și procură bucurii, se îngropaseră de multu în acestu ținutu și astă societate nu mai da nici unu semn de viață. De trei ani încôce însă lucrurile s'au întorsu spre bine, despărțământul Asociațiunei noastre a început a funcționa regulat și adunările sale generale sunt pentru noi totu atâtea zile de sərbători.

De rândul acesta adunarea despărțământului s'a ținutu în 20 Iuliu (S. Ilie), în comuna Săbadă. Deși cam târziu, însămnătatea acestei zile, însă, mai vartosă pentru aceste locuri, merită la totu casul să fiă descrisă și pentru publicul mare.

Adunarea fusese convocată pe calea diaristice prin directorul despărțământului, în special însă și cu mai multu efect prin circularele ambiloru protopopi din Tergul-Mureșului și alu protopopului Pogăcelelei, adresate cu căldură preoților, învățătorilor și întregulu popor din cele trei tracturi, — o măsură acésta nu numai de totu eficace, ci carea totu-odată mărturisesce pentru buna înțelegere, ce domnesce între acești doi domni protopopi români, fără deosebire de confesiune.

Resultatul acestor măsuri s'a și vedutu îndată, căci pe lângă poporul nostru din Săbadă, care s'a prezentat întregu cu muier, cu tineret și totu, au luat parte la adunare — pe lângă totu timpul plios — preoții și învățătorii noștri din jur și, ce e mai imbuourătoru, unu însemnatu număr din poporul de rând.

Resultatul moral și material al adunării a fostu pentru impregiurările noastre chiar neașteptat și uimitor.

După cuvântul de deschidere, al directorului despărțământului, d-lu protopopu Hossu urmază raportul celuilaltu protopopu din Tergul-Mureșului, a d-lui N. Maneguișu, ca cassarul și acum tot-odată seoretarul despărțământului.

Cu însăscu-i oratoriă admirabilă, cu frumosu-i limbaj curat românesc și popularu, d-lu raportor în vorbirea sa de peste 1 oră întreșe istoricul completu, misiunea și mijlocele Asociațiunei, binefăcătoarele ei nisuițe, nu uită șoola de fetițe, nu stipendiile, premiile literari, nici folosul adunărilor ei, termină îmbărbătându poporul la iubirea și apărarea limbei, legei și nămului strămoșescu de ori ce dujmană încercare și rugându-i să jertfescă acum și totdeauna tôte ale sale pentru aceste înalte ținte.

Poporul înțelega pe vorbitoru, unii aveau lacrimi în ochi, — erau lacrimile priceperii și ale bucuriei.

Cu asemenea atențiune fu ascultată vorbirea mēdușă a membrulu comitetului, preotul Ioan Pantea, pentru cultura și învățatura poporului, apoi trei declamațiuni ale unor tineri de ambe sexe și disertațiunea din pomăritu a învățătorului din Sântana, cari se predară schimbatu printre agendele oficioșe ale adunării.

Resultatul materialu încă întrecu tôte așteptările. S'au încasat pentru Asociațiune 119 fl. 30 cr. și pentru fundațiunea G. Barișu 81 fl. 56 cr. La suma dintăiu a contribuitu nu mai puțin ca 120, ér la a 2 a cam 160 de ómeni. — deși șermanu, poporul nostru era atăt de insufletit pentru causă, încatu nimenea nu voia să rămână înderētă cu denariul séu.

În sferitu a urmatu o bogată masă comună, dată de bravii Săbădeni, la care s'au rostitu mulțime de toast, cari de cari mai insufletite, — apoi jocul comun, între inteligentă și popor, ca și masa, continuându-se până a dori de di. Fetele și nevestele erau mai tôte îmbrăcate în portul românesc, formându o frumósă cunună.

Terminându declară, că efectul acestor adunări asupra noastră a tuturor nu se pôte prețui. Adunările noastre ridică încrederea noastră proprie, cultivéză, înaltă și mângăie pe toți.

Trebuie să amintescu în specialu, că Săbădenii noastre, vedându la adunare simplul, dăr încântătorul portu seliștuescu al d-nei protopopese din Tergul-Mureșului, a doua di se strinseră la sfat și din sfatul lor aleseră pe soția învățătorului din loc și o trimiseră la numita dōmnă ca să studieze cu deamăruntul portul și să-l introducă tôte în locul rochiilor „roșii” (streine), — misine, pe care alésa o și împline cu acurateță.

O preotésă din altu sat, din propriul séu indemn făcu asemenea, și altele totu asemenea. Vedem dăr și în direcțiunea acésta unu folos, ce nici nu se pôte prețui.

S.

Concertul domnișorei Irena de Brennerberg.

Concertul distinsului artiste, d-șora Irena de Brennerberg se va da Joi în 5 Octomvre st. n. în sala hotelului Centralu Nr. 1.

Diarul austriacu pentru musică și teatru din Viena, scrie despre ultimul concert al d-șorei Irena de Brennerberg, următoarele:

Acésta a fostu érași o plăcere pentru noi! Nici una dintre tinerele noastre virtuose nu cântă atât de frumos, ca acésta tēnă damă. Programul spunea cu eloquentă despre talentul tinerei artiste. Cine

promite unu concertu Paganini și Sonate diavolului, trebuie să aibă cel puținu multu curagiu, d-șora Irena de Brennerberg ilu are, căci l'a arătat. Technica sigură, tonul escelent și priceperea nobilă îi dau jocului ei o putere fermecătoare proprie. O astfel de purtare a arcului am vedutu numai la *Joachim*. Trebuie să dăm acestei artiste laude sincere, ea își înțelege cu serioșitate arta ei, de aceea nu se va lăsa a fi dusă în rătăcire prin laude, de care d-șora Brennerberg cu modestia ei naturală, se feresce, nu ca atâtea colege ale ei iubitoare de reclamă și aplause.

De multe ori ni s'a dīsă nouă Brașovenilor, și nu fără nedreptate, că avem unu publicu rece, chiar dacă ar fi ceva adevărat în acésta, una stă totuși, că dacă ni se oferă ceva bun, atunci nu cruțăm cu aplause și prin acésta ne onorăm pe noi înșine și aducem mulțămitele noastre adevăratei arte. Ne vom esprima recunoștința față de concertul distinsului artiste, care cântă atăt de fermecător pe instrumentul ei.

Mulțămită publică.

Subsemnatul birou alu Comitetului Reuniunii femeilor române din locu esprimă adēna sa mulțămită Pr. On. Direcțiunii a Institutului de credit și economii „Albina” pentru forte potrivitul daru, — 4 mașini de cusut — ce l'a făcutu pentru Internatul Reuniunii noastre.

Brașov, 27 Augustu 1893.

Pentru Comitetul Reuniunii femeilor române:

Agnes Dușoiu, Lazaru Nastasi,
președintă, actuaru.

DIVERSE.

Pățania unor Jidani. „Universul” din Bucuresci istoricesce următoarea pățaniă hazliă, pentru a căreia esactitate însă noi nu luăm răspunderea:

Într'una din zilele trecute sub-prefectul plăsei Bahlui (jud. Iași) sosese în Podul-Ilóiei. Sub-prefectul pe semne omu glumeț, dăr cum se vede din cele arătate mai la vale, s'a cam întrecut cu glume. Elu întelnesce pe stradă 5 Ovrei cu bărbile lungi până la briu.

- Ce sunteți voi, mă?
- Ovrei, coconășule!
- Unde stați!
- Aici la Podu-Ilóiei, din moși din strămoși!
- Da de ce purtați bărbii?
- Cu barbă ne-amu pomenit din moși strămoși, coconășule....
- Ei, de ce nu vă radeți?
- Să rupe brioșul în barbă și costă parale....

Sub-prefectul nici una, nici două, ia cu forța pe cei 5 Ovrei și pune să li-se radă bărbile.

Își pôte închipui ori-cine mutra, pe care oru fi făcutu bieții ómeni când a început să se plimbe brioșul neascuțit prin perii bătrâni și deși ai bărbilor.

Dăr când s'au uitat în oglindă?

— Tu ești Șulm?

— Nu sciu bine.

— Tu ești Nuham?

— Mi se pare, că nu sunt eu.

Și toți Ovrei se pipăiau la bărbii.

Pe urmă supărându-se grozav și cum erau supuși străini s'au dusu cu toții la Iași ca să reclame consulului austro-ungar.

Ce rezultatu o fi avēndu afacerea acésta curiosă nu se șoie. Destul însă, că consulul n'o să pōtă pune Ovriilor bărbile la locu.

Cismele bărbatului. În Rusia, aprupe toți bărbatii pōrtă cisme. Unu obicei forte straniu este ca în séra de nuntă, mirésă scōtă ea singură una din cismele soțului ei. Mai nainte de a se celebra căsătoria, ginerele asoude în una din cisme unu ban de aur séu de argintu. Dacă tēnă sa soție scōte cisma, care conține banul, acesta e alu ei și bărbatul va trebui din acestu momentu să-și scōtă singur cismele. Dacă din contră nevasta nu ghicesce, ea e obligată să scōtă cismele bărbatului până la ultima di a unuia din cei doi soți.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Szám 260—1893. bvgrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírótság 2238—1893 sz. végzése által budapesti Kaufman S. D. özég javára abrudbányai Sturm József ellen 130 forint tőke, ennek 1891. év Szeptember hó 10-ik napjától számítandó 6% kamatai és pedig összesen 52 frt 50 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 1892 jun. 29-én foglalt és 754 frtra becsült az 1891 évi, 494 b. vgrh. sz. foglalási jegyzőkönyvben felvett zuzda éroz, az 1890 évi, 501 és 59. bir. vgrhjt. számu jegyzőkönyvekben felvett szatócs árui, u. m. szalonna, füstölt hus, különböző liqueörök, szeszes italok, üres edények, 200 kilo halzsir, összes házi butorai és bolti berendezésből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíróstági idézett sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán és Butumba leendő eszközésére **1893-ik év September hó 14 és következő napjai** határidőül kitűzetnek és ahhoz veuni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak miniazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a

A V I S Ű !

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face și reinoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiá-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiescú ca espedarea se li-se facú după stilulú nou.

Domnii, ce se abonézú din nou, se binevoiască a scrie adresa lámuritulú și se arate și posta ultimá.

Administraț. „Gaz. Trans.”

végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldöttnek vagy írásban beadni avagy pedig szóval bejelentés tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítattik.

Kelt Abrudbányán, 1893 év Auguztus hó 28 napján.

SZABO LAJOS,
kir. bír. végrehajtó.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numal, decú fiácare cutú este provédutú cu marea de apéare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectulú de lecuire durabilú alú Prafulorú-Seidlitz de A. Moll în contra greutátilorú celorú mai cerbiceú la stomachú și páncece, în contra cárcelilorú și acrelei la stomachú, constipaționel cronice, suferinței de ficatú, congestionel de sánge, haemohoidelorú și a celorú mai diferite bóle femeesci a luatú acestú medicamentú de casú o respándire, ce crece mereu de mai multe decenii încóce.—Prețulú unel cutúil-originale sigilate l fl. v. a.

Falsificaționel se vorú urmári pe cale judecátórescú.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilú numai, decú fiácare sticlú este provédutú cu marca de scutire și cu plumbulú lui A. Moll.

Franzbranntwein-ulú și sarea este fórte bine cunoscutú ca unú remediú poporalú cu deosebire prin trasú (frotatú) alinú durerile de goldinú și reumatismú și a altorú urmári de récélú Prețulú unel sticle-originale plumbate 90 cr.

Apá de gurá-Salicyl a lui Moll.

(Pe basa de natron Acid-salicylicú)

La întrebuințarea gúlnicú, cu deosebire importantá pentru copii de ori-ce etate și adultú, asigurézú «céstú apá de gurá conservarea sánétósá și mai departe a dințilorú. Prețulú sticlei provédute cu marca de apéare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea princípalá prin

Farmacistulú A. Moll, c. și r. furnisorú alú curții imperiale Viena, Tuchlauben 9. Comande din provinciá se efectueázú gúlnicú prin rambursá postalá.

La deposite se se cérú anumitulú preparatele provédute cu iscálitura și marca de apéare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașovú: la d-nii farmacistú Ferd. Jekellus, Victorú Roth, Fr. Kelleman și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Heshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

77,—30.

Mersulú trenurilorú

pe liniile orientale ale cáii ferate de statú r. u. valabilú din 1 Maiu 1893.

Budapesta—Predealú				Predealú—Budapesta				B.-Pesta—Aradú—Telus				Telus—Aradú—B.-Pesta				Copsa-micá—Sibiu			
Trenú de persón.	Trenú accele-ratú	Trenú de persón.	Trenú accele-ratú	Trenú accele-ratú	Trenú de persón.	Trenú accele-ratú	Tr. ac.	Trenú de persón.	Trenú accele-ratú	Trenú de persón.	Trenú accele-ratú	Trenú de persón.	Trenú accele-ratú	Trenú de persón.	Trenú accele-ratú	Trenú de persón.	Trenú accele-ratú	Trenú de persón.	
Viena	10.00	8.05	2.15	Bucuresci	7.45	8.50	4.45	Viena	10.00	8.05	2.15	Teiușú	3.04	1.35	Copsa micá	2.24	11.34	7.00	
Budapesta	8.25	2.10	5.50	Predealú	12.17	5.16	9.12	Budapesta	8.10	1.55	10.00	Alba-Iulia	3.40	2.14	Șeica-mare	2.51	12.01	7.40	
Szolnok	11.38	4.14	9.27	Timișú	1.42	5.57	9.41	Szolnok	11.04	4.02	1.37	Vinț. de josú	3.58	2.32	Loamneș	3.27	12.37	8.30	
P. Ladány	2.12	5.53	11.53	Brașovú	2.18	5.10	10.17	Aradú	3.50	6.57	6.10	Șibotú	4.20	2.56	Oena	3.53	1.03	8.50	
Oradea-mare	3.53	7.08	1.50	Feldióra	2.45	5.58	7.43	Glogovațú	4.30	2.25	6.35	Óraștia	4.42	3.18	Sibiu	4.16	1.26	9.30	
Mező-Telegd	4.39	7.43	3.03	Apața	3.16	6.35	8.23	Gyrok	4.42	2.43	6.46	Simeria (Piski)	5.52	3.59	Sibiu—Copsa-micá				
Rév	5.22	8.18	3.46	Augustinú	3.53	7.01	9.22	Gyrok	5.03	3.20	7.08	Deva	6.03	4.16	Sibiu	7.44	4.49	10.00	
Bratca	5.45	4.07	2.19	Homorodú	4.27	7.45	10.02	Paulișú	5.14	3.40	7.19	Simeria (Piski)	6.33	4.42	Oena	8.09	5.09	10.40	
Bucia	6.07	8.51	4.27	Hașfaléu	5.32	9.13	11.17	Radna Lipova	5.32	4.00	7.37	Deva	6.58	4.42	Loamneș	8.33	5.32	11.00	
Ciucia	6.34	9.07	4.53	Sighișóra	5.53	9.42	11.39	Conop	5.56	8.00	8.00	Deva	6.58	5.08	Șeica-mare	9.05	5.59	11.40	
Huedin	7.18	9.37	5.32	Elisabetopole	6.20	10.21	12.16	Bérvova	6.12	8.15	8.15	Gurasada	7.09	5.19	Copsa micá	9.34	6.20	12.00	
Stana	7.35	5.48	4.50	Mediașú	6.41	10.55	12.47	Soborșinú	7.01	8.56	8.56	Zamú	7.39	5.49	Cucerdea—Oșorheiu—R. sás.				
Aghiriș	7.54	6.08	5.55	Copsa micá	6.54	11.14	1.03	Zamú	7.29	9.24	9.24	Soborșinú	8.16	6.26	Cucerdea	2.36	8.15	2.36	
Gárbáu	8.05	6.24	5.42	Micásasa	6.56	11.29	1.18	Gurasada	7.55	9.50	9.50	Bérvova	9.08	7.07	Ludoș	3.26	8.56	3.26	
Nádășel	8.17	6.39	5.55	Blașiu	7.30	12.24	2.13	Ilia	8.11	10.06	10.06	Conopú	9.27	7.24	Oșorheiu	5.07	10.27	5.07	
Clușiu	8.32	10.37	6.59	Cráciunelú	7.39	12.39	2.27	Branictea	8.29	10.24	10.24	Radna Lipova	9.58	7.56	Șeica-mare	5.50	10.42	5.50	
Apahida	9.06	11.32	9.08	Teiușú	7.59	1.10	2.49	Deva	8.55	10.50	10.50	Paulișú	10.12	8.08	Regh.-sás.	7.25	12.15	7.25	
Ghiriș	10.12	12.50	10.50	Aiudú	8.06	1.45	3.42	Simeria (Piski)	9.59	11.16	11.16	Gyrok	10.25	8.20	Regh.-sás. - Oșorh. - Cucerdea				
Cucerdea	10.52	1.35	11.45	Vințul de sus	8.23	2.11	4.02	Óraștia	10.25	11.43	11.43	Glogovațú	10.48	8.44	Regh.-sás.	3.50	8.00	3.50	
Uióra	10.59	1.43	11.54	Uióra	8.23	2.40	4.23	Șibotú	10.44	12.06	12.06	Aradú	11.10	7.00	8.55	Regh.-sás.	5.18	9.35	5.18
Vințul de sus	11.07	1.52	12.04	Cucerdea	8.53	2.48	4.29	Vinț. de josú	11.08	12.30	12.30	Szolnok	11.25	8.20	9.45	Oșorheiu	5.30	12.25	5.30
Aiudú	11.31	2.18	12.34	Ghirișú	9.23	3.06	4.47	Alba-Iulia	11.29	7.00	12.51	Budapesta	7.25	1.20	3.30	Ludoș	7.—	1.56	7.40
Teiușú	11.43	2.40	1.—	Apahida	9.23	3.53	5.21	Teiușú	11.56	7.36	1.20	Viena	6.20	7.20	3.—	Cucerdea	7.40	2.37	7.40
Cráciunelú	12.25	1.40	8.33	Clușiu	10.45	5.18	6.29	Simeria (Piski) Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)							
Blașiu	01.04	2.17	8.33	Clușiu	11.01	5.45	6.47	Simeria	6.—	11.28	4.10	Petroșeni	5.56	11.25	6.16				
Micásasa	1.35	2.35	9.09	Nádășelú	11.01	6.14	7.30	Streiu	6.35	12.04	4.49	Banița	6.45	12.06	6.51				
Copsa micá	1.50	3.14	9.42	Ghirișú	11.01	6.35	7.50	Hașegú	7.21	12.48	5.39	Crivadia	7.29	12.44	7.21				
Mediașú	2.13	3.49	9.44	Stana	11.01	6.53	8.05	Pui	8.06	1.35	6.37	Pui	8.13	1.24	7.53				
Elisabetopole	2.32	4.11	9.59	Aghirișú	11.01	7.08	8.19	Crivadia	8.47	2.23	7.28	Hașegú	9.02	2.03	8.25				
Sighișóra	3.04	4.48	10.22	Stana	11.01	7.34	8.43	Banița	9.21	3.08	8.16	Streiu	9.56	2.46	9.01				
Hașfaléu	3.46	5.47	10.58	B. Huedin	12.17	7.53	9.02	Petroșeni	9.45	3.40	8.48	Simeria	10.32	3.26	9.35				
Homorodú	5.26	6.13	11.13	Bucia	12.17	8.31	9.41	Aradú—Timișóra				Timișóra—Aradú							
Augustinú	6.08	7.50	12.26	Bratca	12.17	8.51	9.56	Aradú	6.25	11.30	5.58	Timișóra	8.—	1.11	8.15				
Apața	6.40	8.30	12.58	Rév	12.17	9.10	10.13	Vinga	7.32	12.47	6.46	Vinga	9.02	2.41	9.46				
Feldióra	7.16	9.03	1.15	Mező-Telegd	12.17	9.30	7.47	Timișóra	8.42	2.04	7.39	Aradú	9.44	3.45	10.55				
Brașovú	8.—	9.38	1.84	Oradea mare	12.17	1.26	9.30	Ghirișú—Turda				Turda—Ghirișú							
Timișú	12.26	10.25	2.09	P. Ladány	12.17	1.52	10.07	Ghirișú	7.33	10.17	4.00	Turda	4.50	8.52	3.10				
Predealú	1.11	5.15	2.19	Szolnok	12.17	2.18	10.44	Turda	7.53	10.37	4.20	Ghirișú	5.10	9.12	3.30				
Bucuresci	8.45	5.57	3.01	Budapesta	12.17	2.25	11.04	Sighișóra—Odorheiu				Odorheiu—Sighișóra							
Mureșú-Ludoșú—Bistrița				Viena	12.17	2.25	11.59	Sighișóra	4.20	11.08	7.57	Odorheiu	7.57	3.02	10.32				
Mureșú-Ludoșú	4.—	6.29	3.31	Mureșú-Ludoșú	12.17	2.25	11.59	Odorheiu	7.07	1.50	10.32	Sighișóra	10.32	5.32	10.32				
Tagu-Budateleocú	6.48	6.29	3.31	Bistrița	12.17	1.55	7.20	Careii-mari—Zeláu				Zeláu—Careii-mari							
Bistrița	9.59	8.45	9.15	Mureșú-Ludoșú	12.17	1.55	7.20	Careii-mari	5.42	10.30	7.05	Zeláu	2.25	7.05	7.05				

Nota: Numeri încadrați cu linii gróse însemnéáz órele de nópte.